

Mededelingen van de FFF

Fryske Feriening foar Fjildbiologje

Algemene ledenvergadering

Op vrijdagavond 18 maart jl. hield de FFF haar ledenvergadering in Hotel Goerres te Akkrum. Hoewel de opkomst niet groot was (16 leden + bestuur) was de vergadering levendig. Het verzenden van de jaarvergaderstukken per e-mail was de aanwezigen goed bevallen. Dit scheelt de FFF nogal wat portokosten.

Naast algemene zaken als het jaarverslag en de financiën riep de kwestie van het pannenkoekpaviljoen Terherne nogal wat discussie op. In februari heeft de Raad van State de initiatiefnemers van dit paviljoen namelijk volledig in het gelijk gesteld. Inmiddels staat het pannenkoekpaviljoen op de oevers van de Zoutepoel. Bovendien zijn zonder bouwvergunning vier surfsteigers aangepast op het afmeren van grotere boten en is ook een parkeerplaats aangelegd, waarvoor in het broedseizoen een bosje werd gekapt. Diverse aanwezigen vragen zich af of deze zaak geen precedent schept voor toekomstige bouwprojecten. De FFF zou toch ook nog naar het Europese Hof kunnen gaan? Deze juridische stap zou naar verwachting echter jaren gaan duren. Met de aanwezige leden werd daarom besloten dit niet te doen. Wel is de FFF na de zitting bij de Raad van State door veel mensen (vooral uit de regio Terherne) benaderd met het verzoek door te zetten, vooral ook vanwege de inrichtingsperikelen van de omgeving van het paviljoen. Betrokken FFF-ers houden vinger aan de pols als het gaat om bouwen milieuvergunningen, om erop toe te zien dat de gemeente Boarnsterhim niet buiten haar boekje gaat. Particulieren uit Terherne hebben daarvoor ook het ministerie van VROM ingeschakeld. De FFF-ers die zich de laatste jaren enorm

hebben ingezet voor deze kwestie, te weten Romke Kleefstra, Jan Kleefstra, Marten Zijlstra en de niet-aanwezige Klaas van Dijk, werden door het bestuur bedankt voor hun inspanningen.

Welke natuur- en milieuliefhebber wil voor de FFF zijn of haar voelsprietten uitsteken? Dit betekent het kritisch volgen en zo mogelijk bij proberen te sturen van planologische of andere ontwikkelingen die natuur en/of milieu mogelijk schade berokkenen? Neem contact op met Sietske Rintjema (tel.: 0513-462094 of e-mail: klasie@supermail.nl).

Een andere kwestie waar (opnieuw) over werd gediscussieerd is die van de naam van het 'Ferbân foar Oare Bisten' (FOB). Sommige leden gaven aan dat deze naam suggereert dat er sprake is van een 'vergaarbak' die niet helemaal serieus wordt genomen. Het bestuur antwoordde dat dit absoluut niet het geval is. Ook Fûgels (15 werkgroepen, van steltlopers tot zwanen en broedvogels) en Planten (3 werkgroepen, van mossen tot vegetatiekunde) vertegenwoordigen meerdere disciplines. Feit is dat het FOB momenteel slechts twee actieve werkgroepen kent (libellen en zoogdieren). Zouden dit niet twee aparte ferbannen moeten worden? Maar wat als dagvlinders of reptielen erbij zouden komen? Puur praktisch gezien functioneren de drie ferbannen (3 F-en) al sinds de oprichting van de FFF in 1976 prima. Bovendien is de constructie

van één vertegenwoordiger voor elk van de drie ferbannen in het bestuur een hele praktische. In de namen van de werkgroepen kan de identiteit van de werkgroep tot uitdrukking komen. Het FFF-bestuur besluit daarom met de aanwezigen de constructie van drie ferbannen te behouden.

Verder werd op deze avond, bij afwezigheid van de betrokkene, afscheid genomen van Gertie Papenburg als contactpersoon voor de werkgroep Finger Oan 'e Pols. Gertie heeft deze werkgroep, sinds zijn vertrek uit het FFF-bestuur, enkele jaren gestalte gegeven. Via deze Twirre wil het bestuur hem nogmaals bedanken voor zijn grote inzet. Helaas zijn we er tot op heden nog steeds niet in geslaagd een opvolger voor hem te vinden.

Voorafgaand aan de vergadering deed Klaas Koopman de suggestie of het niet beter zou zijn voortaan geen gastspreker meer uit te nodigen voor de jaarvergadering, om zo meer tijd en aandacht te kunnen besteden aan wat de leden bezighoudt. Het bestuur zal dit voor 2006 in overweging nemen.

Dit keer was Els van Loon van Landschapsbeheer Friesland (LBF) aanwezig. Zij vertelde na de pauze op enthousiaste manier over de taken en werkzaamheden van LBF, waarbij ook een aantal praktische voorbeelden aan bod kwamen, zoals het herstel van een pingorune in het kader van de Landinrichting Twijzel-Buitenpost. Gezien de vele vragen en enthousiaste reacties viel het verhaal goed bij de aanwezigen.

Bestemmingsplan Dronrijp-West bedrijventerrein 3^e fase

Een aantal gemeenten raadpleegt standaard de FFF over bijvoorbeeld bestemmingsplanwijzigingen. Zo ontvingen wij recent het Voorontwerp-bestemmingsplan Dronrijp-West Bedrijventerrein 3^e fase. Helaas heeft het bestuur van de FFF

onvoldoende tijd om uitgebreid te kunnen reageren op alle binnenkomende verzoeken en rapporten. Eigenlijk zou dit de taak van de werkgroep Finger oan 'e Pols moeten zijn, die momenteel echter niet bezet is. Mensen die het genoemde

bestemmingsplan willen inzien of geïnteresseerd zijn in de taken van de werkgroep Finger oan 'e Pols worden verzocht zich te melden bij Sietske Rintjema (per tel.: 0513-462094 of via e-mail: klasie@supermail.nl).

Project Verspreidingsonderzoek bijzondere soorten in Fryslân

In maart 2003 is de provincie Fryslân gestart met een werkgroep provinciale Natuurmonitoring. In deze werkgroep werken Meinte Engelmoer, Roland Jalving, Michiel Versluys en Simone Vos. Zij moeten een beeld scheppen van natuurontwikkelingen in de Fryslân, zowel in ruimte als in tijd. Dit willen ze graag bereiken in samenwerking met zowel professionals als vrijwilligers. Eén van de

middelen die wordt ingezet is de Digitale NatuurAtlas, te vinden via de provinciale website www.fryslan.nl. Eind 2005 hoopt de provincie, samen met het ecologisch adviesbureau Altenburg & Wymenga, de verspreidingsinformatie van vele voor het beleid belangrijke soorten via Internet ontsloten te hebben. Voor dit verspreidingsonderzoek moet nog

veel gebeuren. Naast het verzamelen van zo veel mogelijk actuele gegevens moeten er ook goede afspraken worden gemaakt over samenwerking met diverse organisaties en het gebruik van de gegevens. Daarom is er voor dit project een begeleidingscommissie in het leven geroepen waarin allerlei organisaties, waaronder de FFF, vertegenwoordigd zijn.

Fûgelferbân

Voorjaarsbijeenkomst SOVON/FFF traditiegetrouw weer druk bezocht

De gezamenlijke bijeenkomsten van SOVON-Fryslân en het Fûgelferbân van de FFF worden iedere keer goed bezocht. Naast dat deze avonden gelegenheid bieden actieve tellers met een lezing diepere ecologische kennis van een bepaalde soort of soortgroep aan te bieden, is het voor SOVON en FFF een prima gelegenheid om contacten te onderhouden met haar veldmensen en ze op de hoogte te houden van tellingen en ontwikkelingen. Op donderdagavond 31 maart jl. vond de Voorjaarsbijeenkomst plaats. Deze stond in het teken van een

lezing van Henk van der Jeugd (SOVON) over broedbiologisch onderzoek en verspreidingsonderzoek bij Brandganzen. De lezing bood de aanwezigen veel nieuwe inzichten over broedgedrag en verspreiding van een soort die het in Nederland als broedvogel voor de wind gaat.

Voorafgaand aan de lezing stelde Jelle Postma zich voor als nieuwe SOVON-districtscoördinator (DC) in Fryslân. Meteen greep hij de kans aan de aanwezigen te wijzen op enkele actualiteiten aangaande het Landelijk Soortonderzoek

Broedvogels en het Jaar van de Tapuit in het bijzonder. Daarna was het de beurt aan ex-DC Romke Kleefstra om iedereen in te lichten over het opstarten van een 'Sompefûgelmjitnet' in Fryslân. FFF-bestuurder Siep van der Veen behandelde kort wat FFF-zaakjes. Jelle en Siep overvielen na de lezing Romke met een afscheidscadeau voor zijn acht jaren als Friese DC. In de gebruikelijke speech die volgde bedankte Romke vooral de tellers die het draaiende 'SOVON-meetnet' in Fryslân mogelijk maken en met wie het plezierig samenwerken is.

Districtsraad SOVON Fryslân

Tijdens de jaarvergadering bleek dat de functie van FFF-vertegenwoordiger in de SOVON-districtsraad Fryslân nog steeds niet is vervuld sinds Jan Jonker hiermee is

gestopt. De raad komt circa twee keer per jaar bijeen om algemene SOVON-zaken te bespreken, vaak gecombineerd met een vogelrijke excursie. Belangstel-

lenden voor deze taak kunnen contact opnemen met Romke Kleefstra (e-mail: romke.kleefstra@sovon.nl).

Wadvogelwerkgroep FFF: oude wijn in nieuwe kruiken!

De Wadvogelwerkgroep FFF zet zich al meer dan 30 jaar in voor het behoud en de ontwikkeling van het Wad en haar (broed)vogelbevolking. In de afgelopen winter bleek dat verschillende bestuursleden willen stoppen met hun werkzaamheden. Als eerste stopt Johan Taal nu dan toch echt definitief na nog een tijdje als 'bijzit' actief te zijn geweest. Ook Theun Oenema is al gestopt omdat het secretariaatswerk te veel overeenkomst met zijn normale dagelijkse bezigheden vertoonde. Bovendien bleek dat zowel Robert Kuipers als Meinte Engelmoer in de najaarsvergadering opgevolgd moeten worden vanwege zowel drukke

als persoonlijke omstandigheden. Dat kan al snel leiden tot een mineurstemming, maar dat is niet nodig omdat de werkgroep springlevend is. Het was eerder tijd voor wisseling in het bestuur. Daarom hebben we op een recente ledenbijeenkomst een tijdje stilgestaan bij heden, verleden en toekomst van de werkgroep. De leden bleken van mening dat de Wadvogelwerkgroep beslist nog wel een tijdje meekan, maar dat we ons vooral moeten concentreren op de tellingen en inventarisaties en wat minder op 'al dat actie-gedoe' met bezwaarschriften en inspraakavonden. Daar is het bestuur van de Wadvogelwerkgroep mee

aan de slag gegaan. Ook zijn er inmiddels enige kandidaten voor een bestuursfunctie. In mei of juni gaan we doorpraten welke bezigheden en bestuursfuncties er de komende jaren te vervullen zijn. Met de voorstellen gaan we in het najaar terug naar de werkgroepsleden. En dan hebben we weer een prachtige werkgroep en een prachtig nieuw bestuur.

Mocht u belangstelling hebben voor een bestuursfunctie in de Wadvogelwerkgroep, neem dan contact op met Meinte Engelmoer (e-mail: m.engelmoer@plannet.nl).

Planteferbân

Verslag startavond

Op 1 april jl. was de startavond van het Planteferbân, in samenwerking met FLOORON. Er was grote tevredenheid over de inzet van de Friese inventariseerders in het afgelopen jaar. Het 'witte-hokken-project' waarbij de gegevensloze km-hokken in kaart werden gebracht, is grotendeels afgerond. Verder werd er melding gemaakt van het verschijnen van

een nieuwe Heukels Flora, begin 2006. Hierin zullen alle nieuwe Nederlandse namen verwerkt zijn en ook taxonomisch zal er het een en ander veranderen. Verder wordt Schiermonnikoog in het weekend van 25 en 26 juni volledig geïnventariseerd. Hierbij zullen veel aansprekende floristen uit het hele land aan-

wezig zijn. En als klap op de vuurpijl is er nog plaats voor enkele cursisten bij de tweejarige floracursus, gegeven door Jacob Koopman. Geïnteresseerden voor het weekend op Schiermonnikoog of voor de plantencursus kunnen zich bij hem opgeven (per tel.: 0561-477844, via e-mail: j.koopman@aoc-terra.nl).

Voorlopige verspreidingsatlas Libellen

Donderdag 28 april is de Voorlopige Verspreidingsatlas van Libellen in Fryslân gepresenteerd. Dit document is tot stand gekomen met medewerking van diverse (natuur)organisaties. De werkatlas moet de basis gaan leggen voor het realiseren van een definitieve Atlas van

Libellen in Fryslân rond 2010. Fryslân is één van de libellenrijkste provincies en er valt nog veel te ontdekken! Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij E. Peter de Boer (e-mail: anax@home.nl) of bij Ep van Hijum (e-mail: epvanhijum@hynstebiter.nl). Door overmaking van

Ferbân foar Oare bisten

€ 12,00 op gironummer 2865873 t.n.v. Ep van Hijum - hynstebiter, te Warns krijgt u de atlas toegestuurd.

Zie ook het nieuws van De Hynstebiter in deze Twirre.

Zoogdieren in Fryslân

Op initiatief van de provincie wordt er een werkatlas zoogdieren in Fryslân voorbereid. Ook de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, bureau Altenburg & Wymenga, de Kerkuilenwerkgroep, Staatsbosbeheer, It Fryske Gea en de KNJV (Jagersvereniging) zijn bij dit project betrokken. In-

middels is er een gegevensbestand ontwikkeld waarin alle informatie op uniforme manier kan worden opgeslagen. Bovendien zijn er reeds diverse inspanningen verricht om zo veel mogelijk bekende informatie boven water te krijgen, ook van muskusrattenvangers, kanton-

niers van Rijkswaterstaat (verkeersslachtoffers) en Zeehondencentrum Pieterburren (zeezoogdieren). Naar verwachting kan de werkatlas eind dit jaar klaar zijn. De komende jaren zullen de nodige inspanningen moeten worden verricht om de atlas zo compleet mogelijk te krijgen.

Klankbordgroep Soortenbeleid provincie Fryslân

Het soortenbeleid neemt een eigen plaats in binnen het scala van behoud en ontwikkeling van de natuur in Nederland. Bedreigde planten- en diersoorten en hun leefmilieu worden beschermd door Europese en Nederlandse wetten, regelgeving en procedures. De provincie is verantwoordelijk voor het actieve

soortenbeleid dat gericht is op het uitvoeren van stimulerende maatregelen die het leefmilieu van bedreigde soorten verbetert.

Momenteel is de provincie Fryslân bezig met een werkplan waarin zij aangeeft voor welke soorten zij dit op welke manier wil gaan doen. De FFF is, samen met

organisaties als Landschapsbeheer Friesland, Friese gemeenten, Staatsbosbeheer, It Fryske Gea en Wetterskip Fryslân uitgenodigd plaats te nemen in de externe klankbordgroep die de totstandkoming van dit werkplan moet begeleiden.

Afhandeling vleermuisklachten

De provincie beraadt zich momenteel hoe vragen en klachten over vleermuizen in Fryslân het beste afgehandeld zouden kunnen worden. Aan bureau Altenburg & Wymenga is opdracht gegeven na te gaan hoe een vleermuismeldpunt zou kunnen worden opgezet. Tot dusverre worden de meeste vragen en klachten over

vleermuizen in Fryslân afgehandeld door de zoogdierwerkgroep van de FFF, voornamelijk in de persoon van Marten Zijlstra. Op 17 maart jl. is de FFF aanwezig geweest bij een startbespreking over dit project. Er zal onder meer navraag gedaan worden hoe dit probleem in andere provincies wordt opgelost.

Een ander punt van aandacht was het toenemende aantal vragen en klachten over andere dieren, zoals Steenmarters en Huiszwaluwen. Wellicht dat een eventueel toekomstig meldpunt ook over andere dieren die in en rond huizen en bebouwing verblijven zou moeten gaan?

Van het FFF-bestuur,

Sietske Rintjema, Jappie van den Bergs, Mirte Kooistra, Michel Krol, Jan Tuinstra & Siep van der Veen